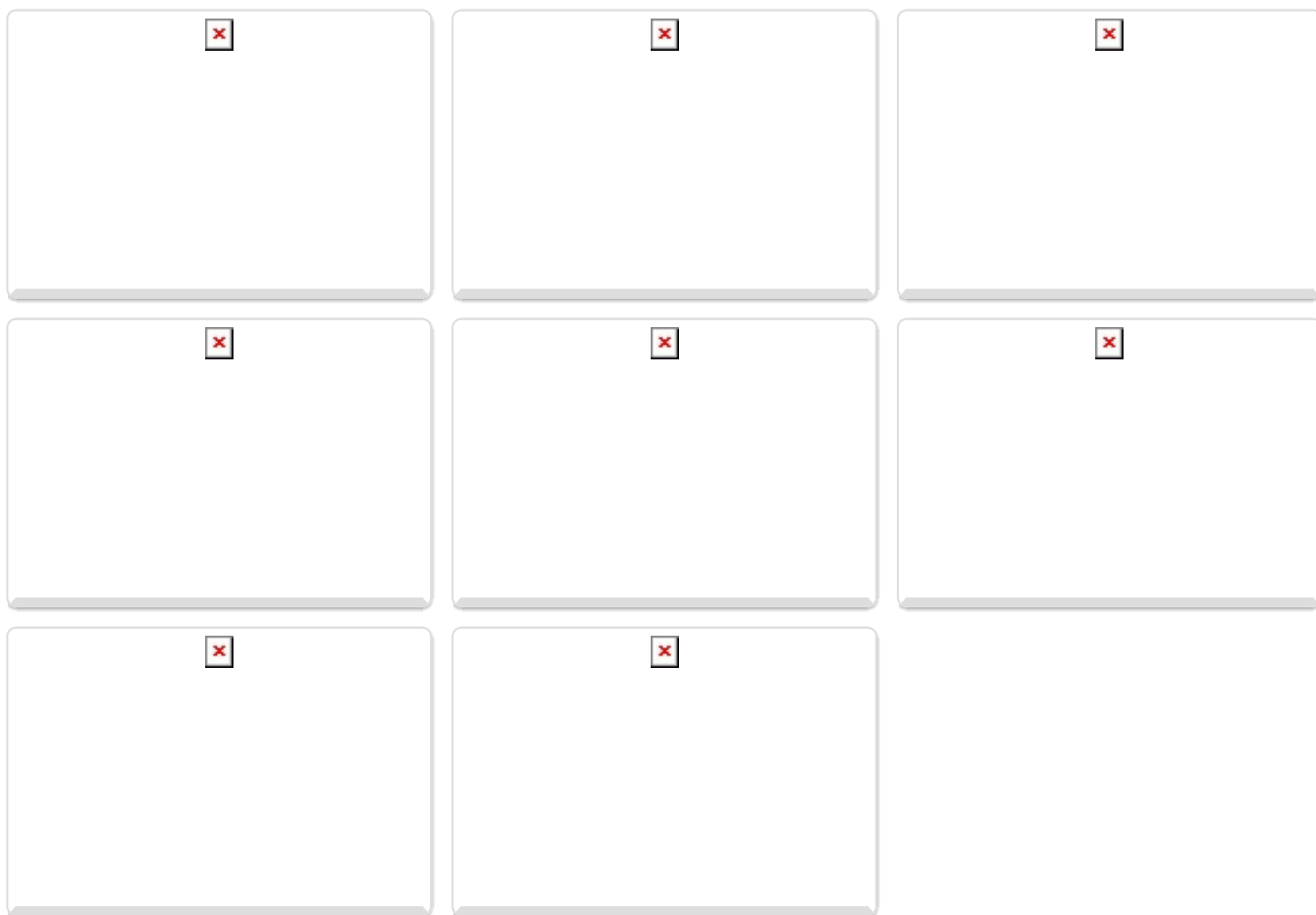

MIĘDZYNARODOWA OPERACJA DOTYCZĄCA ZWALCZANIA PRZESTĘPCZOŚCI PRZECIWKO ZABYTKOM

Data publikacji 23.10.2019

Polska po raz czwarty jako jedno z 22. państw wzięło udział w europejskiej operacji, dotyczącej zwalczania przestępczości przeciwko zabytkom. Obok większości krajów Europy w jej realizację zaangażowane były także USA oraz Światowa Organizacja Celna (WCO). Operacja była wymierzona w zwalczanie kradzieży i nielegalnego handlu dobrami kultury w tym szczególnie przeciwko obrotowi zabytkami w internecie.

W działania zaangażowały się Belgia, Bułgaria, Bośnia i Hercegowina, Cypr, Czechy, Dania, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Serbia, Słowacja, Szwecja, Szwajcaria, Włochy.

Polska Policja była aktywnym uczestnikiem operacji, a za jej przygotowanie i realizację odpowiedzialne było Biuro Kryminalne Komendy Głównej Policji, w którym funkcjonuje punkt kontaktowy nieformalnej Sieci ds. Przestępczości przeciwko Dobrom Kultury EU CULTNET. Działania realizowane były w ścisłej współpracy z komendami wojewódzkimi i Komendą Stołeczną Policji oraz Koordynatorem ds. zwalczania przestępczości przeciwko zabytkom w CBŚP.

Operacja koncentrowała się na ujawnianiu przypadków grabieży dziedzictwa kulturowego na obszarach lądowych i podwodnych, nielegalnego obrotu dobrami kultury oraz kradzieży zabytków. Jej celem było także zgromadzenie informacji na temat osób lub grup przestępczych, dokonujących nielegalnych eksploracji stanowisk archeologicznych oraz szeroko pojętym przestępstwem przeciwko dobrom kultury. Operacja przeprowadzana była w dniach 30 września - 11 października 2019 roku, przy czym wstępna faza przygotowująca działania rozpoczęła się w maju i trwała do 29 września 2019 roku. Większość działań Policja przeprowadziła we współpracy z różnymi służbami i instytucjami m.in. Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Wojewódzkimi Urzędami Ochrony Zabytków, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowym Instytutem Dziedzictwa, Narodowym Instytutem Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów.

Wyniki:

Należy wskazać, iż w 2016 roku w podobnej operacji wszczęto 8 postępowań, z czego 6 przez funkcjonariuszy z województwa łódzkiego, 1 w województwie kujawsko pomorskim i 1 w województwie wielkopolskim. W 2017 roku wszczęto 24 postępowania, w tym funkcjonariusze Policji wykonali czynności w 22 sprawach. Podczas operacji w 2018 roku wszczęto 26 postępowań, w tym funkcjonariusze Policji wykonali czynności w 24 sprawach, Centralne Biuro Śledcze Policji w 1, natomiast Krajowa Administracja Skarbowa prowadziła 1 postępowanie. Odzyskano około 2.614 przedmiotów z czego większość stanowiła zabytki i cenne zabytki archeologiczne, które mogły zostać nielegalnie wykopane za pomocą detektorów metali. Odzyskano ponadto kilka starodruków jak również cenny zabytek malarstwa, skradziony w 2015 roku na terenie Szwecji.

Podczas tegorocznej operacji wszczęto 44 postępowania, w tym funkcjonariusze Policji wykonali czynności w 43 sprawach, natomiast Straż Graniczna prowadziła 1 postępowanie. W trakcie toczących się postępowań odzyskano dużą ilość zabytków, a prowadzone ustalenia i dalsze czynności pozwolą na przedstawienie zarzutów sprawcom czynów zabronionych. Podczas prowadzonych postępowań odzyskano około 10.419 przedmiotów z czego większość stanowiła zabytki i cenne zabytki archeologiczne, nielegalnie wykopane za pomocą detektorów metali, w tym jeden skradziony z placówki muzealnej. Zabezpieczono również bardzo dużą ilość zabytkowej broni palnej. Oprócz tego zabezpieczono kilka zabytkowych mebli, w tym bardzo cenny stolik utracony w wyniku włamania w 2014 roku, zabytkową ceramikę, dużą ilość fałszywych monet kolekcjonerskich, zabytkowy zegar, ikony oraz obraz skradziony w 1993 roku.

Podczas całej operacji Wydział Kryminalny Biura Kryminalnego KGP zapewniał wsparcie operacyjne i analityczne wszystkim uczestniczącym w działaniach w zakresie weryfikacji proweniencji kwestionowanych w trakcie prowadzonych kontroli i sprawdzeń dóbr kultury.

W niektórych jednostkach zrealizowane sprawy były zapoczątkowane dzięki informacji przekazanej przez funkcjonariuszy WK BK KGP, którzy byli ponadto zaangażowani w bieżącą wymianę informacji pomiędzy wszystkimi uczestniczącymi w działaniach służbami, zapewniając ścisłą współpracę i komplementarne wsparcie działań Policji co przyczyniło się do powodzenia przeprowadzonej operacji.